

Příběhy našich sousedů - Josef Sádlo

Scénář k videoreportáži

Vypracovali žáci 8. A ZŠ a MŠ Byšice, okres Mělník: Alena Chytilová, Apolena Maňová, Šárka Štrynclová, Daniel Vodička, Natálie Žižková

Vedení týmu: Mgr. Marcela Marková

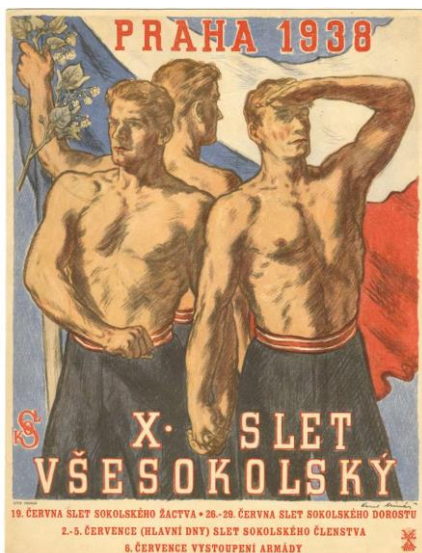

Pan Josef Sádlo se narodil 22.9. 1930 do rodiny mlynáře a švadleny. Tatínek pracoval v tzv. Malém mlýně jednom ze tří byšických mlýnů. Oba rodiče byli aktivními členy Sokola a tak se kromě rodičů a školy podílel Sokol na formování jeho osobnosti. Díky pestrosti svého zaměření se Sokoly stávaly středisky sportu a kultury. Kolem Sokola se v Byšicích formoval ochotnický divadelní spolek, v němž hrála i maminka našeho pamětníka. Sokolové pořádali i nejrůznější osvětové akce- koncerty, přednášky, oslavy významných výročí a besídky. Od roku 1923 provozoval Sokol spolu s místní Hospodářskou školou v sále radnice i kinosál, jehož vedoucím byl otec našeho pamětníka.

To kino si pořídili že si ho sokolové, aby jim to vydělávalo peníze na zakoupení materiálu na tu sokolovnu. V té době nebyla v Byšicích jako ani elektrika, normální síť, takže z toho mlejna brala, tam prostě je generátor nebo dynamo, který napájelo tu obloukovou lampu na tom kině, že jo. Kino potřebuje hodně světla na to promítání na plátno. V té době ještě tam bylo třeba velké kolo, jako bylo na těch hospodářských budovách- řezačky apod. , kde se převodově ten film vlastně posouval. A v sále byl pan Čížek na housle a pan Adamec na piano k tomu hráli, protože to kino bylo němý, samozřejmě. Tak to samozřejmě znám z vyprávění. Jenom. Když už bylo jako ozvučené kino, no tak tady byly různé prostě filmy, speciálně po válce, že jo, to byly ty americké filmy, na který jsme se těšili. Těch filmů, to bylo kino natřískaný vždycky.

Promítalo se třikrát týdně. Ve středu, v sobotu a v neděli. Velkým svátkem sokolů byly všesokolské slety. Pan Sádlo se účastnil jako žáček X. sletu v Praze na Letné ve vypjatém roce 1938. Symbolem tohoto sletu se stalo vystoupení mužů a jejich Příklad republiky, kterou sokolové vyjádřili jasný postoj k Mnichovské dohodě.

Malý Pepík ve druhé řadě, vedle pana učitele Jandery

Pepík v poslední řadě čtvrtý zprava

Od prvních dnů okupace považovali Němci sokoli za nepřátele říše, a to oprávněně. Řada sokolů se zapojila do odboje. V roce 1941 byla Československá obec sokolská rozpuštěna a její majetek byl zabaven. Na stavbu byšické sokolovny už nedošlo.

Mělo se stavět, ta sokolovna nebo tělocvična vlastně byl veškerý materiál. Cihly, dříví připravený dole na tom sokolském hřišti, který znáte asi jako sokolské. Tam byly ty cihly poskládaný, jenomže když přišli Němci, tak jednak ten sokol zakázali, ten materiál rozebrali a z toho prej postavili nějaký stodoly tady po okolí. Takže Sokol jako takovej přišel vlastně o ten základní majetek na stavbu tý sokolovny. Bohužel už se to nikdy nedalo dohromady tolik peněz, sil na to aby se obnovila ta tělocvična.

Tělocvična ZŠ a MŠ Byšice

Nadále se tedy používala a dodnes používá tělocvična ve škole.

V učení na radiomechanika v Praze během války, druhá řada čtvrtý zprava

Po válce byl Sokol obnoven a jeho členové se s nadšením pustili do příprav XI. všesokolského sletu.

Bylo po válce. Všichni jsme si tak nějak mysleli, jak to bude krásnej čas, no a pak se to v tom 48. nějak zvrtno jiným směrem než jsme si představovali.

Pepa čtvrtý zprava se cvičitelem a byšickým učitelem p. Rožkem

XI. slet se konal v červnu 1948 v Praze na Letné. Celá akce byla pod kontrolou komunistických bezpečnostních sil. Svůj vztah ke komunistům dali sokolové najevo zcela jasně ať již provoláváním jmen TGM a E. Beneše či tím, že kolem tribuny s představiteli státu v čele s Klementem Gottwaldem prošli sokolové mlčky s odvrácenými hlavami.

XI. sokolský slet, Praha 1948

protest sokolů při všesokolském průvodu během sletu v červnu 1948

Během největšího sletu v dějinách Sokola se pan Josef sblížil se svou budoucí ženou Martou, kterou znal z byšické jednoty. A dnes jsou spolu téměř 70 let.

Jasně vyjádřený postoj většiny sokolů utvrdil KSČ v přesvědčení, že Sokol a další prvorepublikové organizace musí být plně podřízeny novému režimu. V roce 1952 byla jednotná organizace Sokol zrušena a veškerou tělovýchovu ovládal až do roku 1990 Československý svaz tělesné výchovy. Sokolství přežívalo pod jiným označením (v Byšicích ZTV, ZRTV, TJ Slavoj Vitana), ale všestranné cvičení se podařilo udržet. Ve vedení většinou zůstali stejní lidé. Pan Sádlo působil jako cvičitel aktivně až do roku 2010.

Sokol Byšice muži 1948, p. Sádlo čtvrtý zleva

atletický oddíl ZTV, kde p. Sádlo působil jako cvičitel,
jeho syn druhý zleva

rodinná oslava devadesátých narozenin

PRÁCE NA PROJEKTU

příprava nahrávání s koordinátorem projektu p. Michalem Šímkem

workshop Post Bellum, Lucerna Praha,
leden 2020

Podklady pro zpracování:

nahrávka s panem Sádlem 18.12. 2019

fotografie z práce na projektu, soukromý archiv p. Sádla a rodiny Šárky Štrynclové

Enc Petr, Potměšil Jakub: Čvančarovy deníky, 2016

www.sokol.eu

Sisák Jiří: Nejnovější dějiny středočeského městečka Byšice, bakalářská práce PF UK, Praha 2012

Hledání ztraceného času- Všesokolské slety před dávnými časy :

<https://www.youtube.com/watch?v=BPsnyPwjAA&t=935s>